

HØRINGSUTTALELSE FRA DRIFTSOPERATØR FOR ALSTAHAUG MOTTAK ”I VELFERDSSTATENS VENTEROM”

Sammenligning av EUs mottaksdirektiv og norsk regelverk og praksis

Pkt. 10.10

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Norge bør innfri mottaksdirektivets minstestandarder. Det bør prioriteres rett til videregående utdanning for asylsøkere under 18 år.

Plassering i forvaltningen

Pkt. 12.9

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Mottakssystemet er en velferdstjeneste, og bør plasseres under Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Økonomi- drift, ytelser og tilskuddsordninger

Pkt. 13.3.6

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Ytelsene til asylsøkere bør prisjusteres.

Etablering av mottak

Pkt. 14.11

Driftsoperatørene

Pkt. 15.7

- Vi er enig i utvalgets anbefaling om at det kan være behov for tiltak som sikrer at kommuner og organisasjoner ikke får en for liten andel av mottakene sammenlignet med de private aktørene.
- Ingen av de landene utvalget har sett nærmere på, konkurranseutsetter mottak slik det gjøres i Norge. Vi mener Norge bør avskaffe konkurranseutsetting av mottak.
- Ifølge Prop. 1 S (2010-2011) for Justis- og politidepartementet er det ”et mål å ha en differensiert mottaksstruktur med ulike typer driftsoperatører representert”. Andelen kommunale driftsoperatører er svært lav, og har gått tilbake gjennom flere år (fra 65% til 11% på 20 år). Ved direkte anskaffelse vil det være mulig å oppnå en større andel kommunale mottak.

Vertskommunene

Pkt. 16.9

- Vi er enig i utvalgets anbefaling, men tilskuddet til vertskommunene bør økes fra 3 til 6 måneder etter oppsigelse av mottaksdriften.

Basismottak

Pkt. 17.6

- Vi er enig i utvalgets anbefaling om at det bør etableres basismottak med en kapasitet på 3 000 – 4 000 plasser, og en lik fordeling mellom plasser drevet av kommuner, organisasjoner og private aktører.
- Vi er enig i at slike basismottak skal ha et særskilt kompetanseutviklings- og formidlingsoppdrag. Det bør gis mulighet for å søke om økonomisk kompensasjon hvis dette oppdraget i perioder blir uforholdsmessig stort.

Bemanning, kompetanse, roller

Pkt. 18.2.3

- Vi er enig i utvalgets anbefaling med ett unntak. Det er vår erfaring (etter 22 års sammenhengende drift) at det ikke er nødvendig med personale til stede på ettermiddag og kveld. Forutsetningen er at mottaket er veldrevet, og at personalet bruker forskjøvet arbeidstid og overtid når det er behov for det.

Tilsyn

Pkt. 19.7

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Det vil være formålstjenlig med et mer uavhengig tilsyn med lovlighetskontroll som formål. Det mest hensiktsmessige vil være at tilsynsansvaret legges til ett fylkesmannsembete som får et nasjonalt ansvar.
- Kontraktsoppfølging, opplæring og veiledning av driftsoperatører og mottaksansatte må ivaretas av UDI.

Organisering av mottaksapparatet

Pkt. 20.5.4 – Alternativ mottaksplassering

- Vi er enig i utvalgets forslag om at kriteriene for alternativ mottaksplassering justeres, slik at målgruppen for ordningen utvides.

Pkt. 20.6.2 – Privat innkvartering

- Vi er enig i at det bør være mulig å bo privat og samtidig motta støtte til livsopphold, men at ordningen må gjelde et begrenset antall beboere pr. mottak, og være begrenset til mottakskommunen og nabokommunene.

Innkvartering av asylsøkere

Pkt. 22.4

- Vi er enig i utvalgets anbefalinger når det gjelder boforhold og standard.

Beboermedvirkning

Pkt. 23.8

- Vi er enig i utvalgets anbefalinger. Det bør snarest komme en avklaring av problemstillingene knyttet til beboermedvirkning, arbeid og yrkesskadeforsikring.
- Beboermedvirkning bør fortsatt være frivillig, og ekstraordinær innsats i praktiske aktiviteter bør belønnes.

Asylsøkere og helsetjenester

Pkt. 26.5.9

- Vi mener at sosiale tjenester til asylsøkere fortsatt skal være et statlig ansvar. Dette fungerer godt i dag.

Barn

Pkt. 26.5

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Det bør være en minstestandard for innkvartering av familier. Ungdom bør gis rett til videregående utdanning (**se pkt. 10.10**).
- Barn som er asylsøkere bør omfattes av det samme skole- og barnehage tilbud som andre barn i samfunnet.

Aktiviteter

Pkt. 29.1.10

- Vi er enig i utvalgets anbefaling om at rett til norskopplæring for asylsøkere bør lovfestes.
- Vi er ikke enig i forslaget om at beboere i mottak som venter på bosetting, påbegynner norskopplæring i henhold til introduksjonsloven § 17 og 18.
- Gjeldende praksis for innvilgelse av midlertidig arbeidstillatelse bør endres slik at flere kan dra nytte av en slik mulighet.

Kvalifisering

Pkt. 30.5

- Vi er enig i utvalgets anbefaling. Deltakelse i arbeidsmarkedstiltak bør være ett av flere tiltak beboerne kan velge mellom.

Økonomi

Utvalgets anbefalinger/forslag har økonomiske konsekvenser for vertskommunene. Det forutsettes at vertskommunene fullt ut kompenseres for merutgiftene dersom disse vedtas.

Sandnessjøen, 20.12.11

for styret i

KF Alstahaug mottakssted for asylsøkere

Rigmor Greger
mottaksleder